

Projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport

For: Staghøj møllevej 8, 7990 Øster Assels

Til ansøgning om §16 a miljøgodkendelse

Tina Madsen

Faglig leder Miljø- mink og svin | Cand. Agro.

Tlf. 9635 1194

tim@agrinord.dk

Agri Nord, Aalborg
Hobrovej 437
9200 Aalborg SV

Agri Nord, Aars
Markedsvej 6
9600 Aars

Agri Nord, Hobro
Horsøvej 11
9500 Hobro

PARTNER I
DLBR®

Datablad

Ansøger	Arne Balle Kristensen Staghøj møllevvej 3, 7990 Øster Assels
Ejer	Arne Balle Kristensen Staghøj møllevvej 3, 7990 Øster Assels
Husdyrbrugets adresse	Staghøj møllevvej 8, 7990 Øster Assels
CVR-nummer	86061368
CHR-nummer	73041
Kommune	Morsø Kommune
Ejendomsnummer	7730100101
Husdyrbrugets matrikel-nr.	Matrikel: 2a - Ø. Assels By, Ø. Assels
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Minkfarm, Staghøj møllevvej 3, 7990 Øster Assels, CHR nr.: 63571
Biaktiviteter	Ingen
Skema nr. i husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 219991
Miljøkonsekvensrapport	Version 2
Godkendelse efter:	Husdyrbruglovens §16a stk. 2
Konsulent	Tina Madsen, Agri Nord Hobrovej 437 9200 Aalborg SV Tlf. 9635 1194 tim@agrinord.dk
Ansøgning indsendt	30 september 2020

Forord

Husdyrbruget på Staghøjmøllevvej 8, 7990 Øster Assels har flere end 2000 stipladser til slagtegrise over 30 kg og er dermed defineret som et IE-husdyrbrug. Miljøgodkendelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter Husdyrbruglovens §16 a stk. 2.

Det er første gang der søges om godkendelse efter ny stipladsmodel, og derfor skal eksisterende forhold og evt. ændringer eller udvidelser på husdyrbruget vurderes samlet.

Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1. Angivelsen af numre (A), (B1) mv. henviser til det relevante oplysningskrav i bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgte projekts forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de foranstaltninger som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8.;

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner, sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk, grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	2
Forord 3	
1. Ikke teknisk resumé (E2).....	6
1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (C1)	7
1.2. Biaktiviteter	7
2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B1, E1a)	8
2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)	9
2.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	12
2.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet.....	15
2.4. Ventilation	16
3. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)	17
3.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	17
4. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	17
5. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)	18
5.1. Landskabs- og planmæssige forhold.....	18
5.2. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)	20
6. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c).....	21
6.1. Beliggenhed i forhold til natur	21
6.2. Bilag IV-arter	27
7. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b; E1c).....	29
8. Øvrige emissioner og genepåvirkninger (B7, E1b, E1c).....	33
8.1. Støj.....	34
8.2. Transporter.....	36
8.3. Rystelser	40
8.4. Støv	40
8.5. Lys.....	40
8.6. Skadedyr.....	41
9. Egenkontroller	42
10. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)	43
10.1. Døde dyr	43
10.2. Affald	43
10.3. Olie og kemikalieforbrug.....	44
10.4. Energiforbrug	45
10.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	45
11. BAT- ammoniak (B9, E1b, E1c)	47
12. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)	49
13. Risici for større ulykker eller katastrofer (E1c)	49
14. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)	49
15. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4).....	50
16. Alternative løsninger (E1d, F2, F3).....	50
17. BAT: Råvarer, energi og vand (C2)	51

17.1. BAT-Råvarer.....	51
17.2. BAT-Energi.....	51
17.3. BAT-Vand	51
17.4. Management og forholdet til BAT-konklusionen	51
18. Ophør af IE-husdyrbruget (C1).....	54
19. Konklusion.....	54

1. Ikke teknisk resumé (E2)

Nudrift og det ansøgte projekt

Ansøgningen omhandler miljøgodkendelse af husdyrbruget på Staghøjvej 8, 7990 Øster Assels.

Husdyrbruget har en nugældende tilladelse til at producere 9.261 slagtegrise (32-107 kg). Produktionen finder sted i 2 stalde og et aflastningsafsnit. På ejendommen er der desuden 2 gyllebeholdere til opbevaring af gylle, to foderrum og en fodersilo, et fyrrum, et udleveringsrum, et forrum, en vaskeplads til vask af maskiner, et maskinhus, stuehus og én ældre driftsbygning.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til det eksisterende produktionsanlæg på 1.658 m² samt om fleksibilitet til en produktion bestående af smågrise og slagtegrise med mulighed for at justere på dyrenes vægtgrænser.

Det bemærkes at gulvtypen i én af staldene (stald 1) er fejlsøgt med gulvtypen delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv i tillæg anno 2015 og miljøgodkendelsen fra 2008. Den faktiske gulvtype i stalden er delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv. Ammoniakudledningen fra det faktiske anlæg er 360 kg N mindre sammenlignet med det godkendte anlæg. Lugtemissionen er identisk ved de to gulvtyper. I aflastning afsnittet er der tilsvarende fejlsøgt i tillæg anno 2015 og miljøgodkendelsen fra 2008 med gulvtypen fulddrænet gulv. En del af gulvprofilen er delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv. Ammoniakudledningen fra det faktiske anlæg er 16 kg N mindre sammenlignet med det godkendte anlæg. Lugtemissionen er mindre fra anlæg med delvis fast gulv sammenlignet med fulddrænet gulv.

Lugt

Beregninger foretaget i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Trafik, støj og støv

Der ændres ikke i antallet af transporter til og fra ejendommen eller i aktiviteter der kan medføre øget støj- og støvgener.

Landskab

Der opføres ikke nyt byggeri på ejendommen. Det ansøgte vil derfor ikke påvirke oplevelsen af det omkringliggende landskab.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Der er ikke foretaget projektilpasninger i anlægget i forhold til ammoniakbidrag på beskyttet natur.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til ammoniak. Der ikke ændres fysisk i det bestående staldanlæg.

Berigtigelsen af gulvudformningen i det to staldafsnit fra hhv. delvis spaltegulv 25-49 % til delvis spaltegulv 50-75 % i stald 1 og fra fulddrænet gulv til delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv sænker ammoniakfordampningen fra anlægget. I beregningen er de to staldafsnit indsat som nyt staldafsnit, der sker dog ingen ombygning heraf.

Krav til BAT for ammoniak er overopfyldt med 38 kg N, da den faktiske fordampning fra delvis spaltegulv med over 50 % fast gulv er mindre end det i lovgivningen foreskrevet BAT-krav.

Der er i tidligere godkendelse vilkår til fodring, hvilket bortfalder ved denne godkendelse.

Krav til BAT er således opfyldt.

Husdyrbruget har mere end 2.000 stipladser til slagtegrise og er derfor det man kalder et IE-husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget er omfattet af en række særregler, som kun gælder for IE-brug med ophæng i EU's BAT-konklusioner for store husdyrbrug.

Det betyder at husdyrbruget skal efterleve krav om at have et miljøledelsessystem, have plan for uddannelse af personale, have plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab samt leve op til fodringskrav, krav om energieffektiv belysning mv.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive;

- Udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (C1)

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil anlægget blive tømt og rengjort således at der ikke opstår risiko for forurening eller unødigt risiko for skadedyr. Eventuelt oplag af foder, hjælpestoffer og affald fra produktionen vil blive bortskaffet.

Gyllebeholderen tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, da der fortsat kan være markbrug under bedriften. Hvis gyllebeholderen tages ud af drift, vil den blive tømt og husdyrgødningen udbragt efter gældende lovgivning.

1.2. Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen

2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B1, E1a)

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Situationsplanerne over staldanlæg m.v. fremgår af nedenstående figurer. Oplysningerne om produktionsarealet fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen af stalde m.v. referer til nedenstående situationsplan.

Situationsplan som indtegnet i husdyrgodkendelse.dk

2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

Nuværende drift

På ejendommen Staghøjmøllevej 8, 7990 Øster Assels er der tilladelse til en produktion med 9.261 slagtesvin (32-107 kg). Produktionstilladelsen er meddelt den 11. august 2015 som tillæg til § 12 miljøgodkendelsen fra 2008.

Tillæg til miljøgodkendelsen i 2015 omhandler udvidelse af produktionen (slagtegrise) i eksisterende staldafsnit. Krav til ammoniakreduktion sker ved fodringstiltag.

Godkendelsen fra 2008 omhandler udvidelse af produktionen (slagtegrise) i eksisterende staldafsnit. Krav til ammoniakreduktion sker ved fodringstiltag.

I 2012 blev der søgt et tillæg til etablering af en tredje gylletank. Dette tillæg er ikke udnyttet og er dermed bortfaldet.

Den nuværende drift foregår således i et staldanlæg, der har været i uændret drift siden godkendelsen, blev givet i 2008.

Produktionen foregår i 2 stalde og et syge/aflastningsafsnit. På ejendommen er der 2 gyllebeholdere til opbevaring af husdyrgødning. Foder og korn opbevares i 2 foderlader. Derudover er der to foderrum med fodersilo, et fyrrum, et udleveringsrum, et forrum, en vaskeplads til vask af maskiner, et maskinhus, stuehus og én ældre driftsbygning. Oversigtskort fremgår af side 11.

Produktionsarealet i den nuværende drift er 1.658 m².

Der drives markrug fra adressen.

Ansøgt drift

Der foretages ingen fysiske ændringer på ejendommen. Der opføres således hverken nyt byggeri eller foretages ændringer i de eksisterende stalde.

Der søges om:

- Flexproduktion med smågrise og slagtegrise i anlægget.

Det betyder, at der kan produceres grise i vægtintervallet fra fravæning til slagtning. Der kan således produceres smågrise, slagtegrise eller en kombination af begge dyregrupper. Denne tilpasning sker primært grundet store udsving i slagtevægt bestemt af slagterierne, hvilket betyder, at der er behov for at løbende at kunne justeres i vægt og antal dyr.

Det bemærkes endvidere:

- at gulvtypen i stald 1 er fejlsøgt med gulvtypen delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv i tillæg anno 2015 og oprindelig miljøgodkendelse fra 2008. Den faktiske gulvtype i stald 1 er delvis spaltegulv 50-75 fast gulv.
- At gulvtypen i aflastningsstald er fejlsøgt med gulvtypen fulddrænet gulv på 36 m² produktionsareal i tillæg anno 2015 og oprindelig miljøgodkendelse fra 2008. Den faktiske gulvtype i er delvis spaltegulv 50-75 fast gulv. Der er i stalden derudover 29 m² produktionsareal med gulvtypen fulddrænet gulv

Emissionsfaktoren er 1,9 kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for slagtesvin på 25-49 % fast gulv og 1,4 kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for slagtesvin på 50-75 % fast gulv. Ammoniakudledningen fra det faktiske anlæg er således 360 kg N mindre sammenlignet med det godkendte anlæg. (720 m² produktionsareal x 1,9 NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år -

$720 \text{ m}^2 \text{ produktionsareal} \times 1,4 \text{ NH}_3\text{-N pr. m}^2 \text{ produktionsareal pr. år} = 360 \text{ kg N}$). Der er ingen forskel på lugtemissionen på de to gulvtyper.

Ansøgningen tager udgangspunkt i den tidligere godkendte gulvtype med 25-49 % fast gulv i nudrift og 8-årsdriften. Der ansøges om den faktiske gulvtype med 50-75 % fast gulv i stald 1.

Produktionsarealet i ansøgt drift er uændret 1.658 m^2 .

I forbindelse med ændringen af Husdyrbrugloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

8-års drift

Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3-natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

For 8 år siden (2012) var der tilladelse til en produktion med 9.000 slagtesvin (30-105 kg).

Dyreholdet var opstaldet på 1.658 m^2 produktionsareal. Det nuværende tilladte produktionsareal er således identisk med produktionsarealet for 8 år siden.

Det bemærkes:

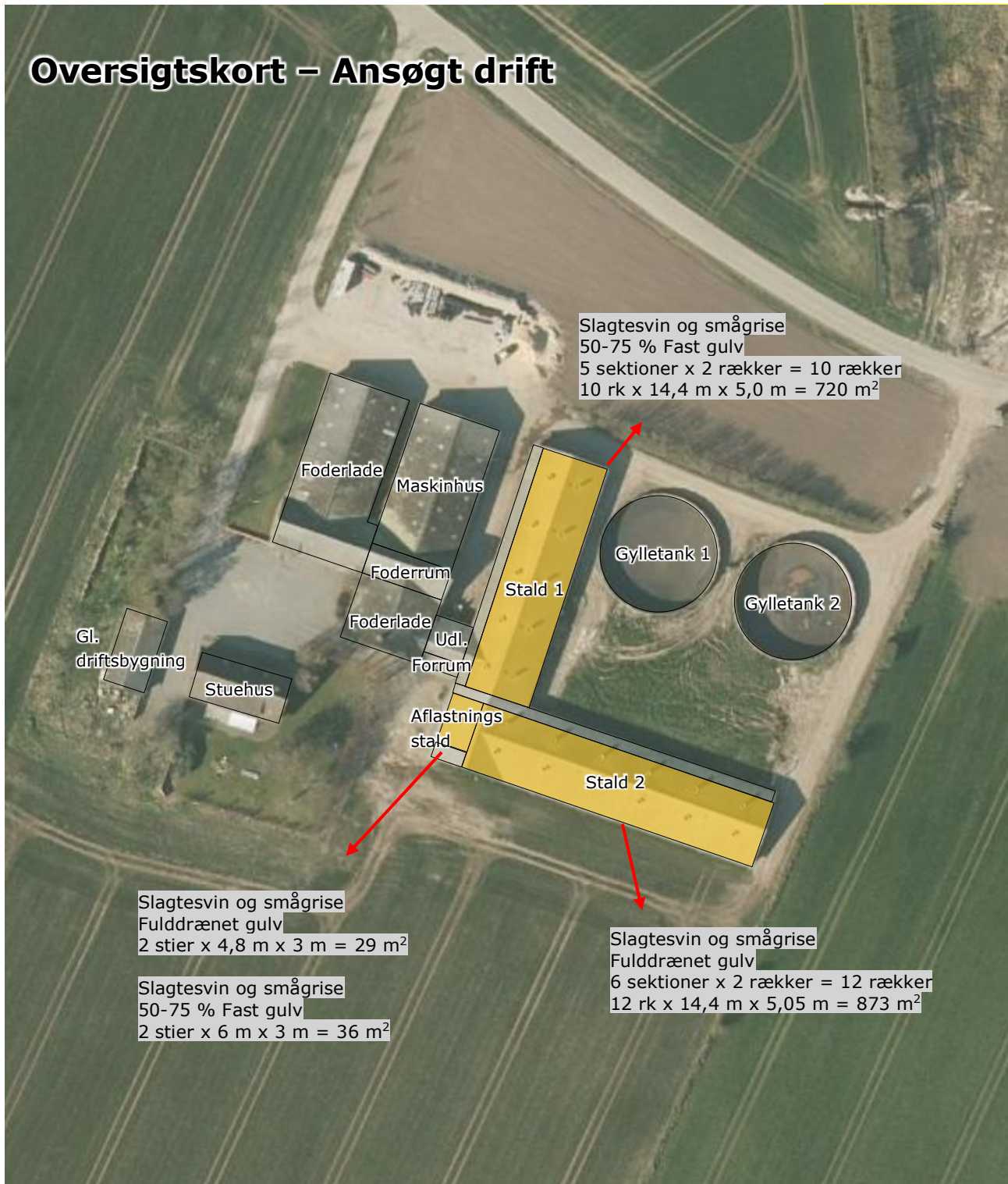
- at der ved tillæg til miljøgodkendelsen af 16. august 2012 er meddelt tilladelse til etablering af en ny gyllebeholder. Gyllebeholderen er ikke opført og gyldigheden af tilladelsen er udløbet.

Ibrugtagning:

Med godkendelsen opnår ansøger automatisk en frist på 6 år for gennemførelse af det totale projekt og alle vilkår i den eksisterende godkendelse/tilladelse bliver annulleret.

Det ansøgte, for så vidt angår eksisterende stalde hvor der ikke foretages fysiske ændringer, tages i brug ved meddelelse af miljøgodkendelsen.

Øversigtskort – Ansøgt drift

2.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer hvor dyrene kortvarigt opholder sig skal ikke medtages i opgørelsen.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 1.658 m².

Se nedenstående tabel for opgørelse af produktionsarealer og gulvtype i hver stald. Der sker ingen ændringer af gulvtypen med det ansøgte.

	antal sektioner	Rækker	Stier	dybde netto	Bredde netto	Areal (m ²)	Gulvtype
Stald 1	5	2	-	14,4	5	720	Delvis spaltegulv 50-75 % fast
Stald 2	6	2	-	14,4	5,05	873	Fuldrænnet gulv (kummer under hele arealet)
Aflastnings stald	1	-	2	3	4,8	29	Fuldrænnet gulv (kummer under hele arealet)
	1	-	2	3	6	36	Delvis spaltegulv 50-75 % fast
Sum						1.658	

Produktionsareal, staldsystem, dyretype samt vilkår til miljøteknologi er sammenstillet i nedenstående oversigt for hver af de 3 drifter; 8-årsdriften, den nuværende drift og ansøgt drift.

Staldafsnit	Drift	Dyretype og staldsystem	Stiareal	Teknologi
Stald 1	Ansøgt drift	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv*	720	-
	Nu-drift	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv*	720	-
	8 års drift	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv*	720	-
Stald 2	Ansøgt drift	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænnet gulv (kummer under hele arealet)	873	-
	Nu-drift	Slagtesvin. Drænnet gulv + spalter (33 %/ 67%)	873	-
	8 års drift	Slagtesvin. Drænnet gulv + spalter (33 %/ 67%)	873	-
Aflastnings stald	Ansøgt drift	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	36	
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænnet gulv (kummer under hele arealet)	29	
	Nu-drift	Slagtesvin. Deltvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	
		Slagtesvin. Drænnet gulv + spalter (33 %/ 67%)	65	
	8 års drift	Slagtesvin. Deltvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	
		Slagtesvin. Drænnet gulv + spalter (33 %/ 67%)	65	

Oversigt over dyretype, produktionsareal, staldsystem og teknologi i hhv. 8-årsdriften, nu-driften og ansøgt drift. *Tidligere fejlsøgt med 25 - 49 % fast gulv

Der søges om godkendelse til en fleksibel produktion (flex-gruppe) af smågrise og slagtegrise. Ved beregning af emissioner fra anlægget tager modellerne automatisk udgangspunkt i den dyretype som afgiver det skrappeste krav eller højeste belastning. De beregnede emissioner er

ammoniak og lugt, og krav til ammoniakreduktion under BAT. Det betyder at beregninger i forhold til krav om BAT for ammoniak, lugt og ammoniak for ansøgninger, hvori der indgår flex-grupper altid vil være en worst case beregning.

Det er ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

I nedenstående tabel fremgår mulige dyretyper og staldsystem for staldafsnit 1 samt 2 stier i aflastningsstalden;

Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

I nedenstående tabel fremgår mulige dyretyper og staldsystem for staldafsnit 2 samt 2 stier i aflastningsstalden;

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Når der søges til en flex-gruppe, skal miljøkonsekvensrapporten og projektbeskrivelsen ligeledes tage højde for den situation som bidrager til det største miljøaftryk samt gener for det omkringliggende miljø.

For at synliggøre forskellen på de to dyretyper er der i nedenstående tabel lavet en oversigt over ressourceforbrug, gødningsmængde samt transportbillede ved produktion af henholdsvis smågrise og slagtegrise. Forskellene er vist efter produktionsareal således at der er taget højde for hvor mange dyr der kan produceres på det samme produktionsareal og dermed et tallene sammenlignelige.

Af tabellen ses at ressourcebehovet pr kvadratmeter produktionsareal er tæt på identiske for produktion af smågrise og slagtegrise eller også er forbruget størst ved slagtegrise.

Energiforbrug ved smågriseproduktion er væsentligt højere end energiforbruget for produktion af slagtegrise, da smågriseproduktion forudsætter et opvarmet staldrum. Varmebehovet for smågrise aftager med øget vægt, og vil være identisk med slagtegrise ved en indsættelsesvægt på ca. 20 kg. Slagtegrise stalde er kun sjældent udført med mulighed for rumopvarmning eller lavet som toklimastier. I sådanne staldanlæg vil der normalt ikke indsættes smågrise i et vægtinterval som kræver rumopvarmning (ca. 20 kg), hvilket betyder at energiniveau vil være 80 kW pr kvadratmeter.

In- og output pr. kvadratmeter produktionsareal (2020)	Smågrise	Slagtegrise
Antal stier	3,33	1,54
Producerede enheder / m ²	19,83	5,71
Tilvækst kg /m ²	484	468
Foderforbrug /m ²	910FE /864 kg	1306 FE/1241 kg
- Tilskudsfoder/korn*	285 kg/579 kg	273kg / 968 kg
Energi kW /m ²	233	80
Vandforbrug m ³ /m ²	3	3,2
Gødning m ³ /m ²	2,66	3,14
Transporter dyr, antal	0,067	0,038
Transporter gødning, antal	0,133	0,157
Transporter tilskudsfoder (40 tons)	0,007	0,007
Transporter korn (20 tons)	0,03	0,05

Opgørelse pr. m² produktionsareal for smågrise og slagtegrise. * Ved hjemmeblandet foder indkøbes tilskudsfoder (minerale, fedt, vitaminer mv.) derudover anvendes eget korn. Andel af tilskudsfoder i forhold til korn er 33 % ved smågrise og 22 % ved slagtesvin. Den procentvise andel ud af det totale foderforbrug er stort set identisk, hvorfor der ikke er forskel i antal eksterne transporter med foder. Forskellen i foderforbruget på smågrise og slagtegrise er således korn.

Ansøgningen er beskrevet ud fra ressourcebehovet og påvirkninger i relation til slagtegriseproduktion, da det er den produktion som vil give anledning til størst påvirkning. I forhold til støj, støv og rystelser fra anlægget vil der ikke være nogen væsentlig forskel på om det er en produktion af smågrise eller slagtegrise, da driften af anlægget er identisk.

I tabellen er en transport defineret som en tur-returkørsel, dvs. at levering af foder ind og ud af anlægget svarer til en transport. Antal transporter er størst ved slagtegrise, da foderforbruget er ca. 30 % større. Transport med dyr er beregnet ud fra en kapacitet på 700 stk. smågrise ind i anlægget og 500 stk. smågrise (31 kg) ud af anlægget pr transport. Tilsvarende antages en kapacitet på 500 stk. slagtegrise ind og 220 stk. ud af anlægget pr transport. Hvis der leveres smågrise som færdiggøres, vil antal transporter med dyr dermed være 0,054 pr kvadratmeter.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk.

Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. Det bidrager ikke til lugtemission.

2.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

I de anvendte staldsystemer produceres der flydende husdyrgødning.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Gylle ledes i lukkede rørføringer til fortank og pumpes til gyllebeholder. Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderne tømmes forud for udspreddning. Dette er med til at mindske lugtgener fra oplagring af gyllen. Overførslen af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med sugetårn, som sikrer, at der ikke sker overløb i forbindelse på påfyldning af gyllevogn.

På ejendommen er der følgende anlæg til opbevaring af husdyrgødning:

Beholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Drift	Teknologi	Yderligere krav
Gyllebeholder 1	2.000		Ansøgt drift	-	Gyllealarm
			Nudrift	-	Gyllealarm
			8 års drift	-	Gyllealarm
Gyllebeholder 2	2.000		Ansøgt drift	-	Gyllealarm
			Nudrift	-	Gyllealarm
			8 års drift	-	Gyllealarm
Kanaler	692*		Ansøgt drift		
			Nudrift		
			8 års drift		
I alt	4692				

Oversigt over opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning. *Estimeret delvis spaltegulv 756 m² x 0,5 m x 0,4 m (dybde) = 151 m³. Fuldspaltegulv 804 m² x 0,6 m (dybde) = 541 m³.

Overfladearealet af beholderne er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk.

Forventet gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Anlæggets samlede produktionsareal til svin udgør 1.658 m². Ved fuld belægning af anlægget vil årsproduktionen af gylle udgøre ca. 5.206 m³ (1.658 m² produktionsareal * 3,14 m³ gylle/m²).

Fra ejendommens vaskeplads på ca. 90 m² tilføres der ca. 140 m³ vand (50 m³ vaskevand + 90 m³ regnvand (90 m² vaskeplads * 1 m³ vand/m²)).

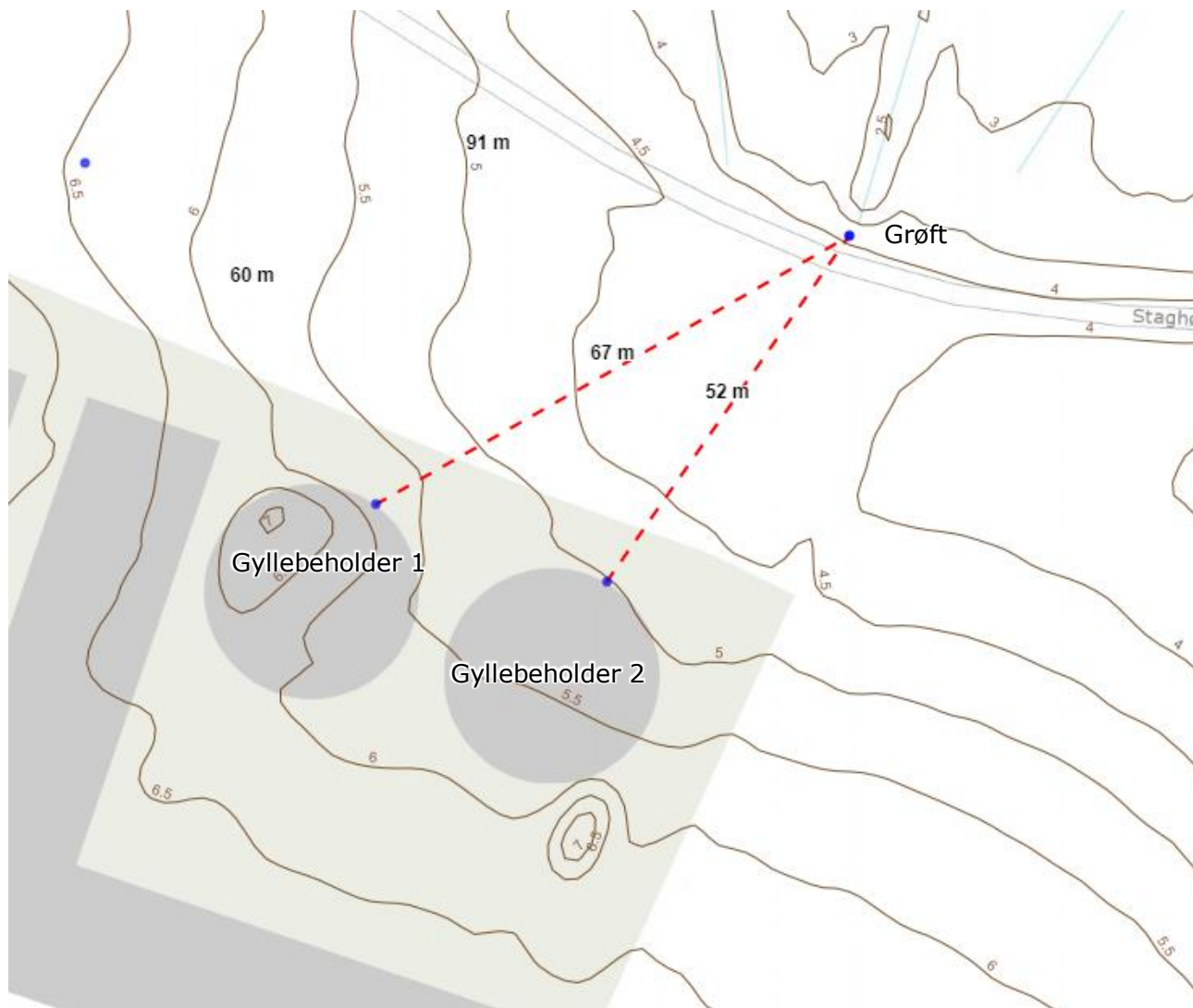
Den samlede forventelige produktion af gødning + vand udgør i alt ca. 5.346 m³.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Med en forventet gødningsproduktion på i alt 5.346 m³ pr år er der opbevaringskapacitet til 10,5 mdr. ((4.692 m³ gødningsopbevaringskapacitet / gylleproduktion) * 12)

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderne ligger indenfor en afstand af 100 meter af en grøft men udenfor et risikoområde. Der er derfor krav om gyllealarm på beholderne. Terrænet falder mod nord.

Placering af gyllebeholdere med højdekurver. (www.sdfc.dk)

2.4. Ventilation

Staldanlægget er mekanisk ventileret. Ventilatormotorerne er placeret nede i loftet.

Der er tale om et system med multistep/Trinvis indfasning. Det vil sige, at ventilatorerne tilsluttes enkeltvist efter behov. Mindst 1/3 af ventilatorerne er variable. Herved forstås, at de kan køre mellem 0 og 100 %. De øvrige ventilatorer kører enten 0 eller 100%.

Vurdering af driftsforhold og gødningsopbevaring.

Projektet omhandler fortsat produktion i eksisterende bygninger med mulighed for en fleksibel produktion af smågrise og slagtegrise. Den hidtidige produktionstilladelse er slagtegrise. En produktion af smågrise vil ikke bidrage til ændret drift eller øget forbrug af råvarer som skal transporteres til ejendommen, hvilket betyder, at der som følge af projektet ikke vil ske væsentlige ændringer i driften i forhold til det nuværende niveau.

Der er ikke sket ændringer i bygningsmassen siden før 2008, og dermed vurderes det at produktionsarealet i nudrift og 8-års driften er identiske. Dette projekt omfatter ligeledes ingen ændringer i bygningerne. Tilsvarende er den fysiske udformning af lagertanke uændret siden 2008 og dermed indgår lagertanke uændret igennem alle tre driftsperioder.

Der er i dette projekt korrigeret for forkert valg af gulvtyper i to staldafsnit. Denne ændring er udelukkende en korrektion i tilladelsen. Der sker således ingen fysiske ændringer. I begge staldafsnit er det aktuelle staldgulv med mindre emission af ammoniak og mindre eller uændret lugtemission. Det vurderes derfor at denne tilpasning ikke har haft en negativ påvirkning.

Da der ikke ændres i anlæggets udformning, vurderes det at implementering af yderligere miljøteknologi vanskeliggøres, og at anlægget derfor er optimeret bedst muligt.

Det vurderes at når opbevaring og udbringning af husdyrgødning sker i henhold til gældende regler vil risiko for forurening med husdyrgødning minimeres. Tilsvarende vurderes det at de generelle regler for opbevaring og udbringning af husdyrgødning svarer krav til BAT.

Da der er opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

3. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Der opføres ingen nye anlæg på ejendommen.

3.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Da der er tale om produktion indenfor eksisterende rammer vurderes det ansøgte at være erhvervsmæssigt nødvendigt for den fortsatte drift af ejendommen som landbrug.

4. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Husdyrbruget er ikke både teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med husdyrbrug på andre ejendomme. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion udenfor ejendommen.

Ansøger driver også et husdyrbrug med mink på adressen Staghøj møllevej 3, 7990 Øster Assels, CHR nr.: 63571. Det husdyrbrug er dog ikke forureningsmæssigt, teknisk eller driftsmæssigt forbundet med det ansøgte grisehold på Staghøj møllevej 8.

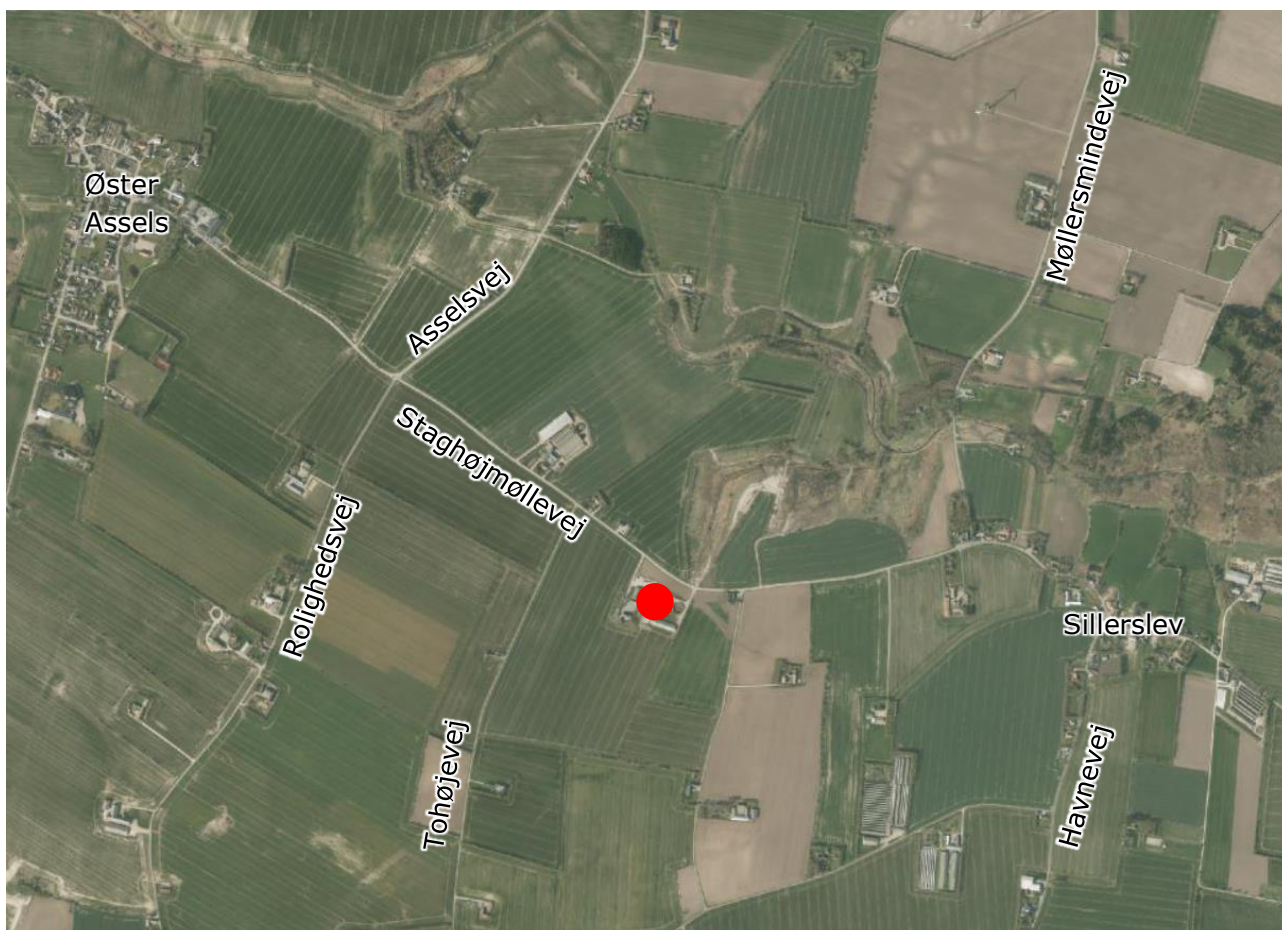
5. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed (B4)

5.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Morsø Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 1,3 km øst for Øster Assels By og 700 m vest for Sillerslev landsby.

Husdyrbruget ligger i et område der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse.

Husdyrbrugets placering i landskabet. Husdyrbruget markeret med rød cirkel

Forhold til Kommuneplan

Det er ikke relevant at forholde sig til kommuneplanens udpegninger, da der ikke sker fysiske ændringer af det bestående anlæg eller opføres nyt byggeri.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Det er ikke relevant at se på bygge- og beskyttelseslinjer eller andre registreringer, da der ikke opføres nyt byggeri.

Fredede områder og kulturarvsarealer

Bygningsmassen ligger ikke indenfor fredede områder eller kulturarvsarealer.

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Da der ikke opføres nyt byggeri sker der ingen ændringer i forhold til oplevelsen af landskabet.

Der opføres ikke nye bygninger i strid med bygge- og beskyttelseslinjer. Det ansøgte strider desuden ikke imod retningslinjerne i kommuneplanen for Morsø Kommune og det ansøgte opføres ikke indenfor fredede områder eller kulturarvsarealer.

5.2. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)

Afstandene til de i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Øster Assels	1.24 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Lokalplan 23.3 Morsø, Sønderby og Sillerslev Havn	1,1 km
Nabobeboelse	50 m	Højgårdsvej 2	Ca. 109 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	>10 meter	4,4 km
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	>10 meter	1,17 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	439 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	1 km
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	58 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	42 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>25
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	34 meter
Naboskel	Min. 30 m	42 meter

Afstandskrav nyt byggeri

Vurdering

Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene er alle opfyldt.

Afstandskravene i §8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Dette projekt medfører dog ikke forøget forurening. Afstandskravene er dog opfyldt.

6. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3133,0	432,8	3565,8
Nudrift	3525,4	432,8	3958,2
8 års-drift	3525,4	432,8	3958,2

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 3.565,8 kg N /ha/år. Ammoniakemissionen i nudrift og 8 årsdriften er højere på grund af det tidligere fejlsøgte gulvtype i stald 1 og aflastningsstald.

6.1. Beliggenhed i forhold til natur

I Husdyrgodkendelse.dk regnes der på hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende natur. Naturområder er udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens §3. Udpegningerne er vejledende for alle naturtyper.

Naturområder er opdelt i fire kategorier. Kategori 1; 2 og 3 natur samt øvrige vejledende udpeget naturtyper der ikke hører under de tre kategorier. Punkterne hvortil der er beregnet er navngivet som 1.x for kategori 1-natur; 2.x for kategori 2-natur, 3.x for kategori 3-natur og 4.x for øvrige naturtyper.

Der regnes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur. Der regnes på merdepositionen til Kategori 3-natur, dog således, at der både regnes på merdeposition fra nu-drift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområderne er vist på nedenstående kort

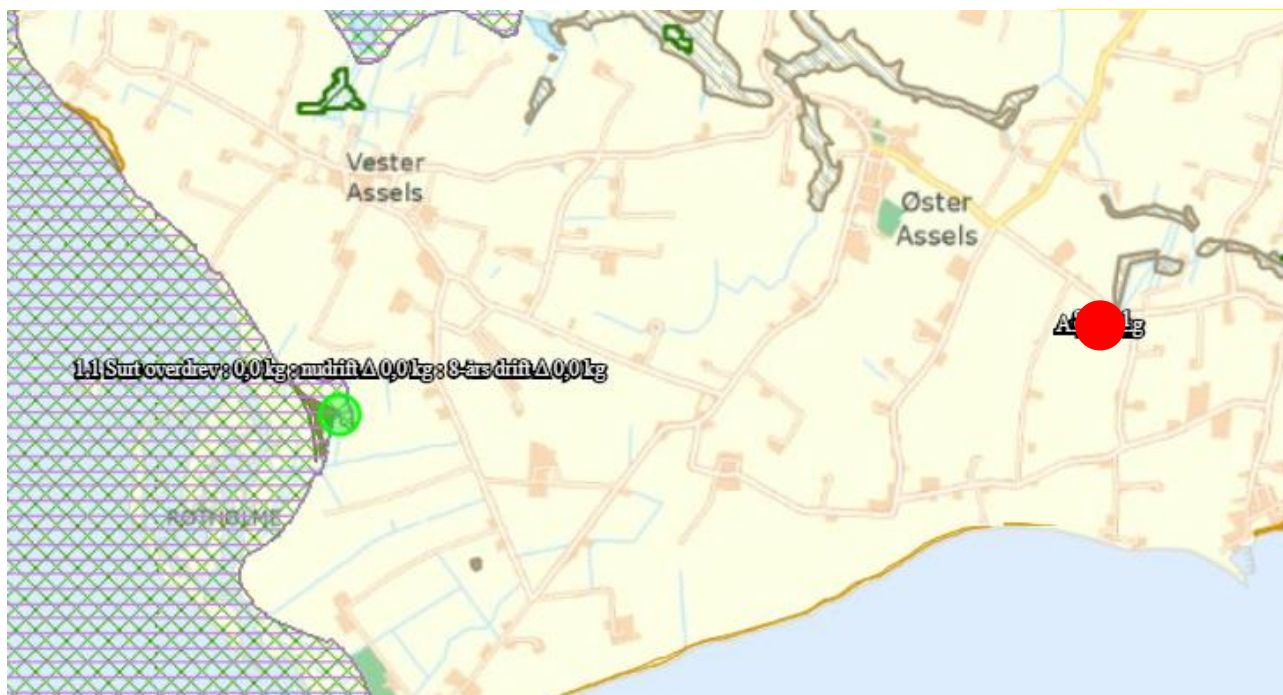

Oversigtskort - Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområderne. Husdyrbruget er markeret med rød cirkel.

Kategori 1 natur (Punkter 1.x)

Kategori-1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper herunder habitatnatur samt §3 beskyttede heder og overdrev, beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder).

Nærmeste kategori 1 natur (naturpunkt 1.1) er et surt overdrev beliggende i en afstand af mere end 4,4 km vest for husdyrbruget. Naturpunktet ligger indenfor habitatområde nr. 28 Aggertange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Oversigtskort - Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til kategori 1 natur. Husdyrbruget er markeret med rød cirkel.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i punkt 1.1 er på 0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen er langt under den i loven, fastsatte mulige belastning er der ikke foretaget beregninger på yderligere punkter i større afstand fra anlægget.

Kumulation

Der er to andre husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til naturpunkt 1.1. Det drejer sig om ejendommene Lunden 2 og Hesterørdevej 104.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation overholdt.

Kategori 2 natur (Punkter 2.x)

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale natur-beskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur (naturpunkt 2.1) er et overdrev. Det ligger ca. 1,2 km syd for husdyrbruget.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Oversigtskort - Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til kategori 2 natur. Husdyrbruget er markeret med rød cirkel.

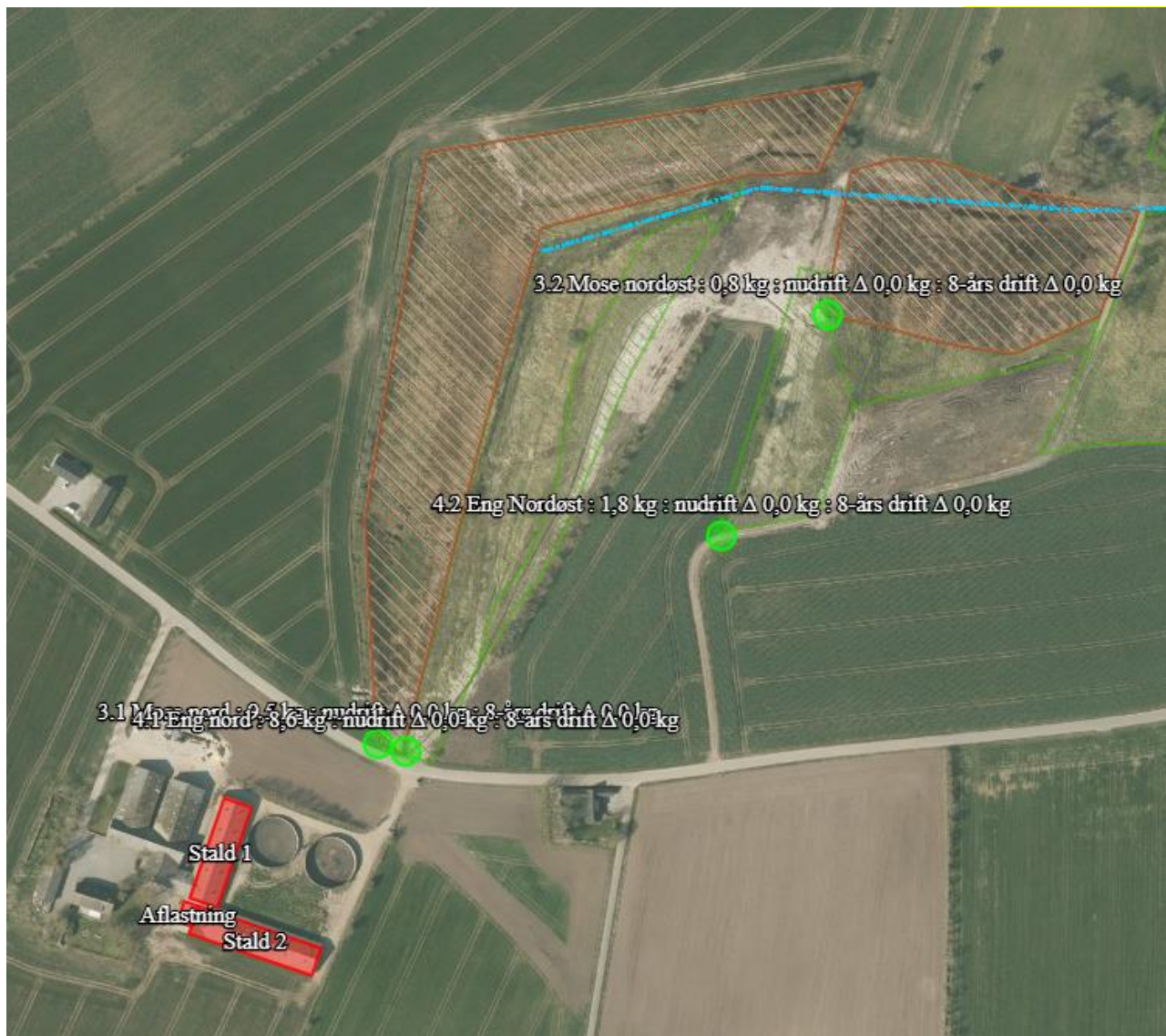
Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,1 kg N/ha/år. Da totalbelastningen er langt under den i loven, fastsatte mulige belastning er der ikke foretaget beregninger på yderligere punkter i større afstand fra anlægget.

Kategori 3 natur (Punkter 3.x)

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 samt ammoniakfølsom skov.

Der er registreret 2 moser som er kategori 3 natur i området omkring anlægget hvortil der er beregnet merdeposition af ammoniak. Nærmeste mose (naturpunkt 3.1) ligger 53 meter nord fra husdyrbruget. Naturpunkt 3.2 ligger 368 meter nord for husdyrbruget.

Oversigtskort - Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til kategori 3 natur.

Der skal foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg N/ha/år.

Ændringerne i gulvtypen i dele af anlægget betyder et fald på 392,4 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8 års driften, hvilket resulterer i en mindre ammoniakdeposition på begge områder udpeget som kategori 3-natur. Der skal derfor ikke foretages en konkret vurdering af merdepositionen.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur (Punkter 4.x)

Ud over ammoniakfølsom natur defineret under kategori 1,2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens §3 (§3natur). Med henvisning til beskyttelses-niveauet for kategori 3-natur anses merdepositioner under 1 kg N/ha/år ikke at kunne føre til tilstandsændringer.

Nærmeste §3-natur består af 2 enge beliggende nord for anlægget.

Ved fald i ammoniakemissionen fra anlægget resulterer til en fald i ammoniakdepositionen på begge engudpegninger.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de N-depositionsberegninger der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3565,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **-392,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-392,4** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4.2 Eng Nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	1,9
4.1 Eng nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-1,1	-1,1	9,1
3.2 Mose nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,8
3.1 Mose nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-1,3	-1,3	10,1
2.1 Overdrev syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
1.1 Surt overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3565,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **-360,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-360,0** (kg NH₃-N/år)

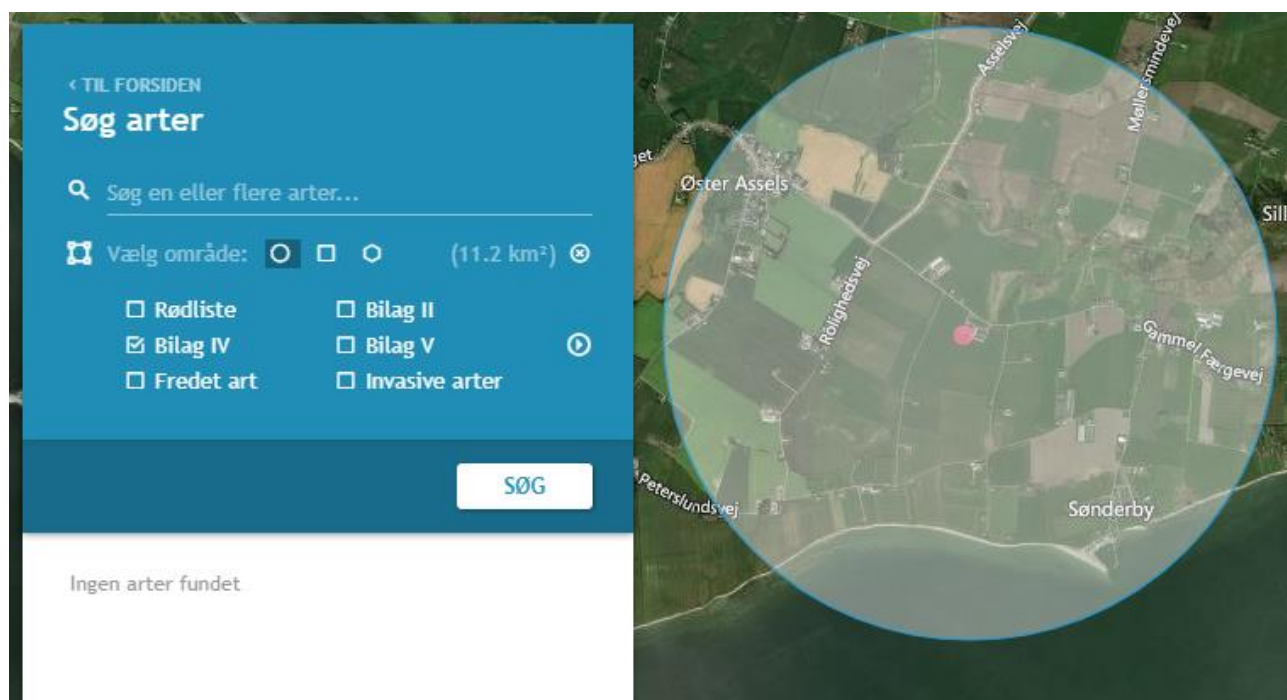
Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4.2 Eng Nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	1,9
4.1 Eng nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-1,1	-1,1	9,1
3.2 Mose nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,8
3.1 Mose nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-1,2	-1,2	10,1
2.1 Overdrev syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
1.1 Surt overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

6.2. Bilag IV-arter

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk indenfor en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 2 km.

Der nedrives ikke bygninger eller fælles træer i forbindelse med det ansøgte projekt. Der inddrages ikke areal til bygninger. Den fysiske tilstand af arealer omkring anlægget ændres således ikke.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter.

Natura-2000 afgrænsningen ligger over 3 km nordvest og 4 km vest for anlægget. Der er beregnet deposition af ammoniak til naturpunkt beliggende i kanten af Natura-2000 afgrænsningen. Depositionen af ammoniak til de punkter overholder de fastsatte kriterier for maksimal totaldeposition. Totaldepositionen er fastsat ud fra et forsigtighedsprincip, så ammoniakbidraget ikke fører til en negativ tilstandsændring af naturområderne indenfor Natura-2000 udpegningen. Da naturpunkterne er placeret langs afgrænsningen hen mod husdyrbruget, vil ammoniakbidraget falde med afstanden fra anlægget. Det kan derfor konkluderes, at områder længere inde i Natura-2000 området vil have et ubetydeligt til ingen bidrag af ammoniak fra anlægget.

Grænseværdier vedr. totaldeposition af ammoniak overholdes for kategori 1- og 2-natur. Grænseværdierne er fastsat efter et forsigtighedsprincip i forhold til at sikre, at der ikke sker negative tilstandsændringer. Merdepositionen på kategori 3-natur er under 1 kg N/ha/år, hvilket ligeledes ikke bør bidrage til en negativ tilstandsændring.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede §3-naturtyper vurderes ligeledes ikke at have en væsentlig negativ indvirkning, da der ikke er en merbelastning og engene i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme.

Det vurderes at de punkter hvortil der er foretaget beregninger er fyldestgørende, da afstanden til andre naturpunkter indenfor samme kategori enten er placeret i en tilsvarende retning eller i en meget større afstand. Vurderingen er foretaget under hensyntagen til de beregnede totaldepositioner for kategori 1- og 2-natur punkterne samt merdepositionen for kategori 3-natur og øvrig natur.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre husdyrbrug vil påvirke kategori 1-,2- eller 3-natur negativt, eller have en væsentlig negativ indvirkning på øvrige nærliggende § 3 natur.

I henhold til natur-data.dk er der ikke registreret arter omfattet af bilag IV indenfor en afstand af 2 km fra husdyrbruget. Ejer af husdyrbruget er ikke bekendt med at de eksisterende bygninger eller beplantninger skulle huse bilag IV-arter.

Der fælles ingen træer og nedrives ikke bygninger i forbindelse med det ansøgte projekt.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet vil have en neutral effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

Det vurderes således samlet at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer på omkringliggende naturområder og dermed heller ikke påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

7. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b; E1c)

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener som kan forekomme i forbindelse med udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af m² produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning i husdyrgodkendelse.dk og m² produktionsareal pr. staldafsnit.

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Den nærmeste naboejendom er ejendommen Højgårdsvej 2 lokaliseret 109 meter øst for husdyrbruget. Denne ejendom ejes af ansøger, og skal derfor ikke indgå i beregningerne.

Den nærmeste naboejendom, som ikke er ejet af ansøger, er ejendommen Staghøj møllevej 7 lokaliseret 235 meter vest for husdyrbruget målt fra anlæggets lugtcentrum.

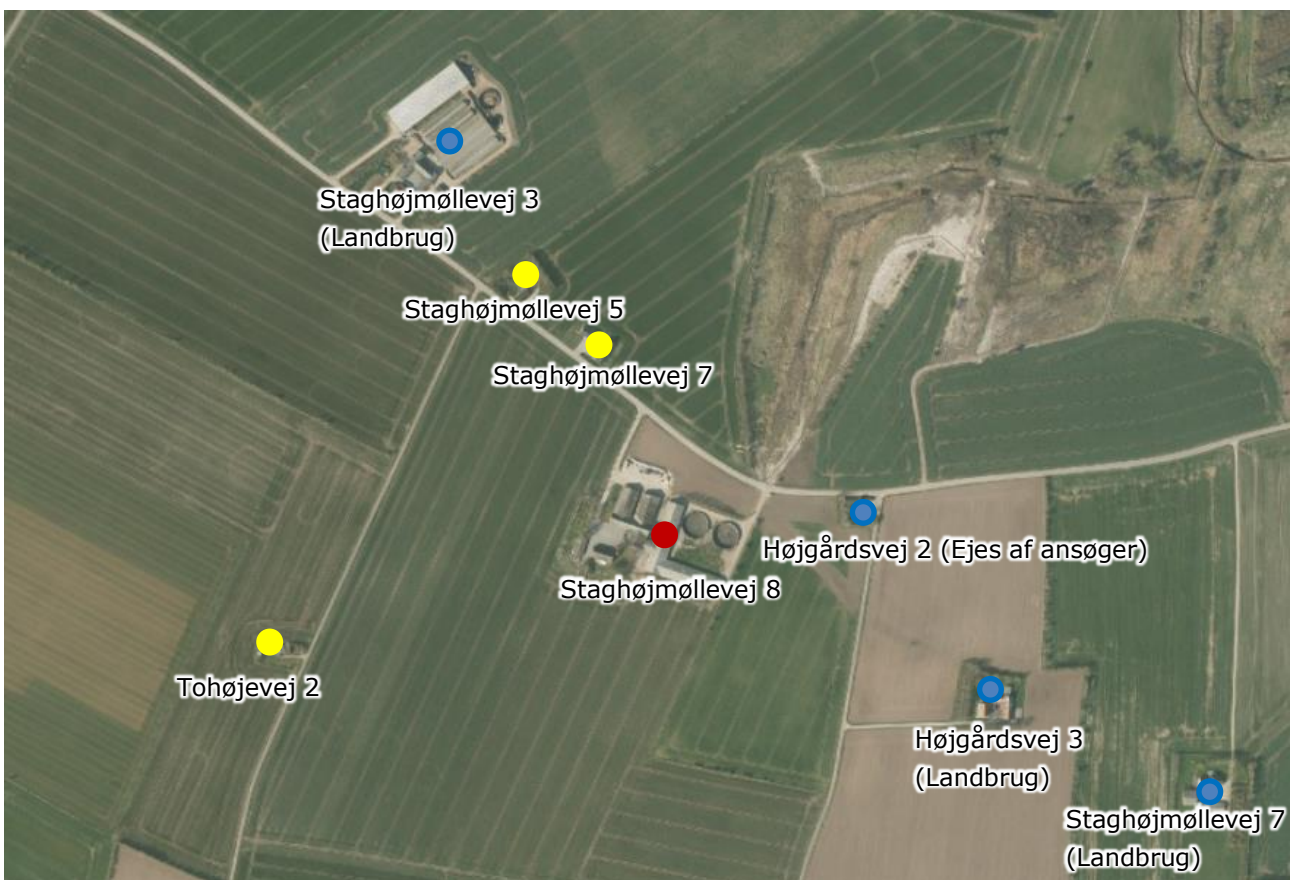
Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ejendommen på adressen Gammel Færgevej 11 lokaliseret 910 meter nord for husdyrbruget.

Den nærmeste byzone for Øster Assels by er lokaliseret 1,3 km vest for husdyrbruget.

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til samlet bebyggelse og by.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste naboer (enkeltbolig markeret med gul).

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af punktet på byzonegrænsen samt punktet for samlet bebyggelse eller indenfor 100 meter fra de nabobeboelser, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

Lugtreducerende teknologi

Der er ikke anvendt miljøteknologier til at reducere lugt fra anlægget.

Resultat

Skemaet nedenfor viser beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningen viser, at den faktiske afstand (den vægtede gennemsnitsafstand) er over dobbelt så stor som den beregnede geneafstand i forhold til byzone og samlet bebyggelse.

Geneafstanden til nabobeboelse er 208,7 meter. Den fysiske afstand til den nærmeste nabobeboelse er 235 meter. Geneafstanden er således overholdt med en margin på 11 procent.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hesterørøddevej 104	0	NY	208,7	208,7	3375,1	Ja
 Staghøj møllevej 5	0	NY	208,7	208,7	301	Ja
 Staghøj møllevej 7	0	NY	208,7	208,7	235	Ja
 Tohøjvej 2	0	NY	208,7	208,7	409,4	Ja
 Gammel Færgevej 11	0	NY	451,8	451,8	910,2	Ja
 Øster Assels	0	NY	602,1	602,1	1339,2	Ja

Resultat af beregning af krav til lugtgeneafstand foretaget i Husdyrgodkendelse.dk sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand.

Det vurderes, at der ikke er risiko for, at der kan opstå væsentlige lugtgener ved byzone eller samlet bebyggelse, da den fysiske afstand er stor.

Geneafstanden til nærmeste nabobeboelse er overholdt med ca. 26 meter, hvilket er en stor margin i forhold til den samlede lugtgeneafstand.

Det vurderes således samlet at projektet ikke vil bidrage til væsentlige lugtgener for omkringboende, boliger i samlet bebyggelse eller boliger indenfor byzonegrænser.

8. Øvrige emissioner og genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)

Af anlægskortet nedenfor ses hvor i anlægget der sker opbevaring af foder, kemikalier, olier, døde dyr mv. samt hvor i anlægget evt. støjkilder er placeret.

Anlægskort med angivelse af støjkilder

Nedenfor er forhold omkring transporter, støj, støv, fluer/skadedyr og lys beskrevet.

8.1. Støj

Antal transporter til og fra husdyrbruget samt støj som følge af transport er beskrevet under afsnittet transporter (afsnit 8.2).

De væsentligste støjkilder og driftstid samt styrke er opsummeret i nedenstående tabel.

Anlæg		
Støjkilder	Drifttid	Styrke
Ventilation	Hele døgnet. Størst behov for ventilering i sommerhalvåret.	Svag støj
Indlevering af dyr	Dagtimer	Kortvarig støj
Udlevering af dyr	Kan finde sted om natten	Kortvarig støj
Gyllebeholder(e) – Omrøring og pumpning af gylle	I forbindelse med udbringning af husdyrgødning primært i forårs måneder og få dage i efteråret. – primært dagtimer men kan forekomme i aftentimer.	Svag støj
Tørring af korn	I høst (august) kan ske over hele døgnet hvis luftfugtighed er lav	Mellem støj
Formaling af korn / Blanding af foder	Dagligt - Løbende over døgnet	Svag støj
Kompressor til højtryksrensere	Dagtimer	Svag støj

Ventilation

Ventilationsmotorene er placeret i isoleret loft. Støj fra ventilationen er derfor svag og vurderes ikke at være til gene for nærmeste nabo. Afstanden fra nærmeste ventilationspunkt til nabo er ca. 150 m (Højgårdsvej 2 – Ejes af ansøger).

Ind/udlevering af dyr

Ind- og udlevering af dyr giver kun anledning til kortvarig støj og vurderes ikke at være til gene for nærmeste naboer pga. afstand og placering af ind/udleveringsrampen mellem to bygninger. Afstanden til nærmeste nabo fra ind/udlevering er ca. 190 m (Højgårdsvej 2).

Gylleomrøring ved gyllebeholdere

Gylle ledes i lukkede rørføringer til fortank og pumpes til gyllebeholder. Der er gyllepumpe ved fortanken.

Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderne tømmes forud for udsprengning primært i forårs måneder og få dage i efteråret.

Omrøring er en støjsvag aktivitet, som ikke vurderes at afgøre en væsentlig gene ved nærmeste naboer, som findes hhv. 108 m (Højgårdsvej 2) og 196 m (Staghøj møllevej 7) fra nærmeste gyllebeholder.

Overførslen af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med sugetårn. Det kan ikke afvises at nærmeste nabo vil blive påvirket af støj herfra. Støjen vurderes dog at være svag.

Tørring af korn

I perioden omkring høst vil blæserne være i drift til tørring og rensning af korn. På grund af blæsernes placering i lukket lade og afstand til nærmeste nabo, vurderes støj herfra ikke at udgøre en væsentlig gene.

Afstanden til nærmeste nabo fra nærmeste blæser er ca. 152 m (Staghøj møllevej 7).

Formaling af korn / blanding af foder

Formaling af korn og foderblanding foregår i lukket lade og vurderes derfor at være en lydsvag aktivitet.

Afstanden til nærmeste nabo fra rum med foderblander er ca. 193 m (Højgårdsvej 2).

Kompressor til højtryksrensere

Kompressor til højtryksrensere er placeret i lukket maskinhus. Støjen vurderes ikke at være til gene ved nærmeste nabo pga. placering og afstand på ca. 187 m målt fra kompressor til Staghøj møllevej 7.

Vurdering af støjgener

Der forventes ingen ændringer i støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet der ikke sker en væsentlig forøgelse af aktiviteter ved anlægget der giver anledning til støj.

Der er ikke væsentlig støjende aktiviteter forbundet med drift af denne type husdyrbrug, da aktiviteter primært foregår indendørs.

Støj forbundet med drift af anlægget (ventilation, højtryksrensere, foderblanding mv.) vurderes ikke alene eller i kombination med andre støjkilder at give anledning til væsentlige gener.

Motor til ventilation er placeret nede i loftet i isolering og støj herfra vurderes ikke at være til gene for omkringboende.

I perioden omkring høst vil blæserne være i drift til tørring og rensning af korn. Pga. blæsernes placering i hus og afstand til nærmeste nabo, vurderes støj herfra ikke at udgøre en væsentlig gene.

Aktiviteter som udlevering af dyr kan give anledning til kortvarig oplevelse af støj. Grundet karakteren af støjkilderne (svag støj) og afstanden til omkringboende naboer forventes støj fra ejendommen ikke at udgøre en væsentlig gene for omkringboende.

Det kan ikke afvises at støj forbundet med omrøring af gylle kan påvirke nærmeste naboer. Det bemærkes at Højgårdsvej 2 ejes af ansøger.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser til enhver tid vil kunne overholdes, og det forslås at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

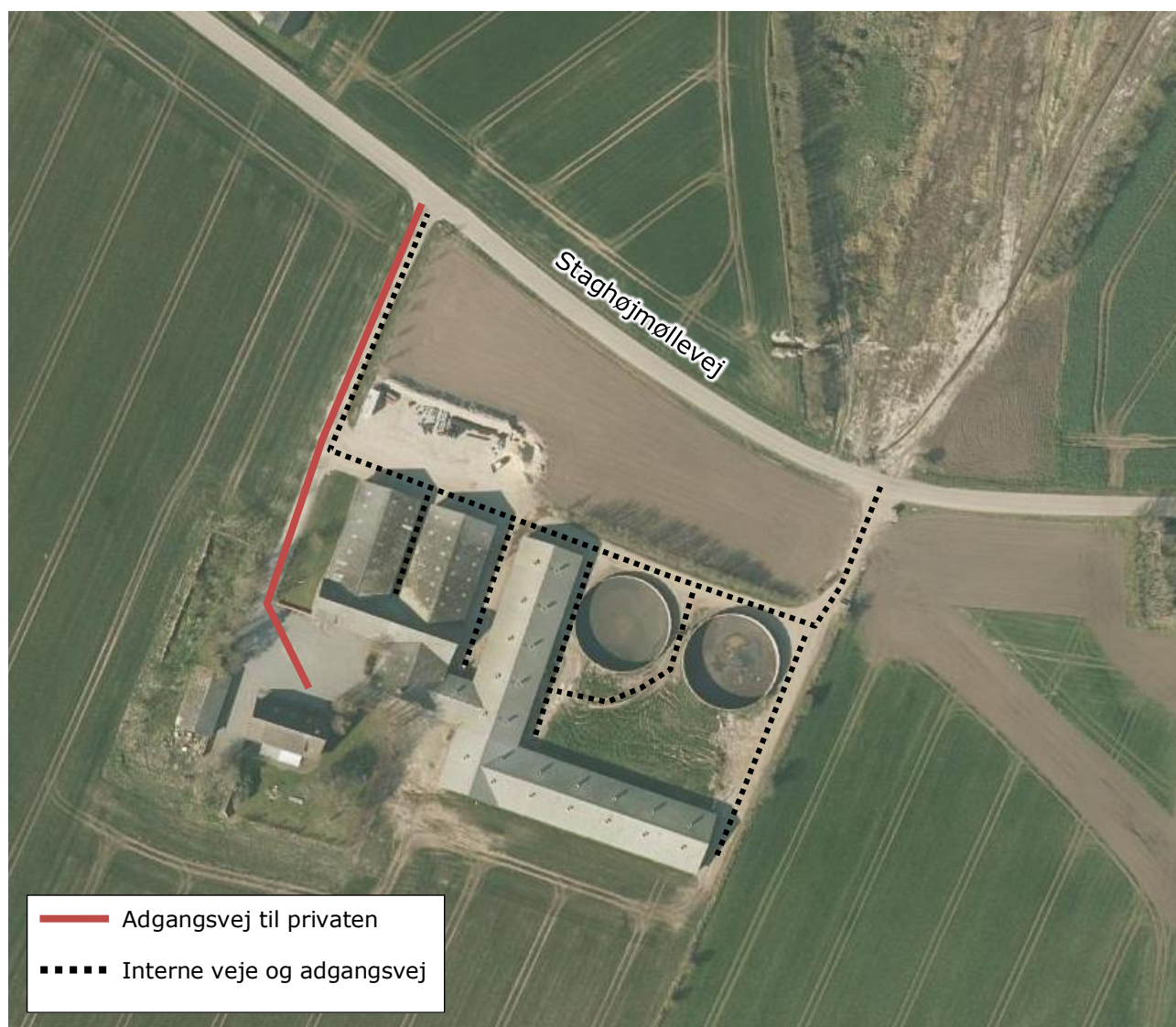
Støj i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen er vurderet under afsnit 8.2 vedr. transporter.

8.2. Transporter

Tilkørselsvej og intern transportvej

Der er 2 adgangsveje til ejendommen fra Staghøj møllevej. Tunge transportere benytter primært den østlige adgangsvej. Private transportere bruger den vestlige adgangsvej.

Ved til- og frakørsel til Staghøj møllevej er der hverken beplantninger eller bygninger der forhindrer gode oversigtsforhold.

Transporter

Oversigt over antallet af transporter til og fra husdyrbruget fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3500 kg og en transport er defineret som en til- og frakørsel. Derudover indgår traktorkørsel med husdyrgødning og affald, men ikke traktorkørsel i forbindelse med almindelig markdrift.

Type	Antal		Hyppighed		Tidsrum
	Før	Efter	Før	Efter	
Levering af dyr eks. smågrise/slagtegrise	62	62			6.00-18.00
Afhentning af dyr til slagteri	124	124			Kan forekomme om natten
Afhentning af døde dyr til destruktion	52	52	En gang i ugen	En gang i ugen	6.00 - 18.00
Hjemtagning af korn i høst	10	10			Høstsæsonen 11.00-23.00
Levering af færdigfoder	74	74			6.00 - 18.00
Levering af mineraler, Soya, fedt mv.	36	36			6.00 - 18.00
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet 20 tons)	266*	266*			Sæson primært efterår 8.00-23.00
Levering af fyrings- og dieselolie	10	10			6.00 - 18.00
Afhentning af dagrenovation	26	26			6.00-18.00
Levering af affald til Nordvest Sortering	5**	5**			6.00-18.00
Vedr Markbrug					
Levering af såsæd til markbrug	2	2			6.00-18.00
Levering af gødning markbrug	3	3			6.00-18.00
Afhentning af afgrøder på lager	1	1			6.00-18.00

Transporter til og fra ejendommen.

* Antallet af transporter med husdyrgødning er beregnet ud fra at transporterne sker med traktor og gyllevogn med en kapacitet på 20 tons. Hvis en del af gyllen i stedet flyttes med lastbil, vil antallet af transporter falde væsentligt, da lastbiler har en større kapacitet. Derudover er der ikke foretaget et skøn over hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer tæt på anlægget. En del af de markarealer, som hører til ejendommen og husdyrbruget er lokaliseret i tilknytning til husdyrbruget og transporter som finder sted direkte fra ejendommen til markarealer vil reducere antallet af transporter på offentlig vej væsentligt.

** Ansøger opbevarer affald i kornvogn, som står indenfor i maskinhus. Affald køres til modtagestation ved Nordvest Sortering.

Oversigtskort – Ejendommen Staghøjmollevej 8 og tilhørende jorder (110,3 ha).

Der ændres ikke i antallet af transporter med det ansøgte, da der ikke foretages udvidelser eller væsentlige ændringer som følge af det ansøgte.

Støj i forbindelse med transporter

Transporter som leverer dyr, foder, diesel mv, eller afhentning af levende eller døde dyr og affald er transporter hvor husdyrbruget ofte ikke har indflydelse på det faktiske leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne sker dog primært indenfor normal arbejdstid fra 6.00-18.00. Afhentning af dyr til slagteri kan dog også finde sted i nattetimerne.

Transporter som f.eks. hjemtagning af halm og korn i høst eller udbringning af husdyrgødning til markarealer er transporter som er sæsonbetonede i forbindelse med markarbejde i foråret, i høst og i efteråret. Selv om husdyrbruget ofte selv står for disse transporter og dermed har indflydelse på tidsrummet for kørslerne er det dog ofte vejrforholdene der er afgørende for hvornår markarbejde kan finde sted. Ved sæsonarbejde vil der derfor også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender.

Støj som følge af transporter til og fra husdyrbruget og på de interne transportveje kan udgøre en støjgene for omkringboende. Der er ingen naboer langs tilkørselsvejen. Nærmeste nabo målt fra østlige indkørselsvej er Højgårdsvej 2, som ejes af ansøger.

Tunge transporter passerer flere beboelser langs Staghøj møllevej, som er en offentlig vej. Støj fra offentlige veje reguleres af anden lovgivning.

Støv i forbindelse med transporter

Tilkørselsvejene til ejendommen er udført i grus. Ved kørsel på grusveje i tørre perioder kan der forekomme støv. Der passeres dog ingen beboelser på tilkørselsvejen. Støv kan også forekomme i forbindelse med de interne transporter på husdyrbruget. Typisk vil hastigheden være lav ved de interne transporter.

Nærmeste nabo i fremherskende vindretning er Højgårdsvej 2, som ejes af ansøger. Højgårdsvej 2 er beliggende i en afstand af ca. 78 m målt fra nærmeste adgangsvej.

Vurdering af støj og støv i forbindelse med transporter

Antallet af transporter øges ikke i forbindelse med det ansøgte.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke beplantninger eller bygninger der hindrer gode oversigtsforhold. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken.

De interne transporter på ejendommen foregår i relativ stor afstand til naboer. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget.

8.3. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget ad grusvej med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser i så kort afstand fra tilkørselsveje til ejendomme.

Vurdering af gener fra rystelser

På grund af nabobeboelsers beliggenhed i relativ stor afstand fra grusvejen (over 50 meter) vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på vejen.

8.4. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, andet foder og halm samt fra transporter til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen. Støv i forbindelse med transporter er beskrevet og vurderet under afsnittet transporter.

Foder blandes på ejendommen i lukket foderlade og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer. I foderladen findes en fodersilo. Håndtering af korn sker ligeså i lukket foderlade.

Der kan forekomme støv i staldene fra foder, gødning, afstødning af hud og hår fra dyrene og evt. strøelse.

Støvet i staldene reduceres ved regelmæssig overbrusning i staldanlægget som binder støvet. En mindre del vil blive ventileret ud. Efter hvert hold grise vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i staldanlægget.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Vurdering af støvgener

Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gene for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv i anlægget og at evt. støv i staldluften reduceres ved regelmæssig overbrusning af grisene og rengøring af anlægget efter hvert hold grise. Derudover håndteres foder i lukket foderlade.

Nærmeste nabobeboelse (Staghøjvej 7) ligger desuden i en afstand på ca. 150 meter fra nærmeste bygning på husdyrbruget (foderlade).

8.5. Lys

Udendørsbelysningen består af neonlys ved ind/udlevering og to projektører ved indgang til foderlade og maskinhus, som angivet på anlægskortet side 8. Projektørerne peger nedad og er kun tændt kortvarigt. Projektørerne er i primært i drift i august og september i forbindelse med høst og tilsåning.

Nødvendige projektører er monteret på maskiner og er kun tændt ved behov.

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfordring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov kan opfyldes. Staldene er ikke oplyst om natten.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes afstanden til nærmeste naboer, at der ikke er lys i staldene om natten og at udendørs projektører er orienteret nedad.

8.6. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder/Korn opbevares i fodersilo og foderlade som rengøres jævnligt. Evt. foderspild fjernes løbende.

Rotter

Der er indgået sikringsaftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Fluer

Stuefluer bekæmpes primært med rovfluer som tilsættes gyllekanaler og godkendt kemisk bekæmpelse efter behov.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder og korn sker i fodersilo og lukket foderlade, og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Regelmæssig vask af stalde efter hver hold grise er medvirkende til at reducere beskidte flader i staldene hvor fluer vil kunne opformeres. I anlæg hvor der anvendes rovfluer bekæmpes fluerne kontinuerligt, hvilket betyder, at der normalt ikke er væsentlig forekomst af fluer.

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

9. Egenkontroller

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering over en 5 års periode, logbog over flydelag på gyllebeholdere, beholderkontrol som skal fremsendes til kommunen, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Egenkontrol som er fastsat ved lovgivning medtages ikke i dette afsnit, da den type egenkontrol til enhver tid skal følge lovgivningen.

Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk- og EU-lovgivning vedr. dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

I henhold til DANISH-produktstandarden skal ansøger bl.a. følge nedenstående branchekrav vedr. egenkontrol i svinebesætningen, som bl.a. har betydning for dyrevelfærd, miljø og menneskers og dyrs sundhed:

- Identifikation og sporbarhed af grise.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning. Foder skal være indkøbt fra godkendt foderstofvirksomhed.
- Besætningen skal overholde krav til høj smittebeskyttelse.
- Besætningen skal føre et egenkontrolprogram for dyrevelfærd i besætningen.
- Mærkefarver, der anvendes i besætningen, skal være fødevarer godkendte.

Derudover er der indgået aftale om årlig service på ventilationsanlægget.

Med en godkendelse efter §16a stk. 2 omfattes husdyrbruget desuden af en række særregler for IE-husdyrbrug; herunder krav om miljøledelsessystem, krav om uddannelsesplan for evt. personale, plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab, fodringskrav, krav til energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet og krav til støvemission fra anlægget. Disse krav bliver ligesom de ovenfor beskrevne punkter en del af husdyrbrugets egenkontrol.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen, krav i produktstandarden DANISH og løbende service af produktionsapparatet samt særregler for IE-brug, som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse, samlet vil medvirke til at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

10. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)

10.1. Døde dyr

Døde dyr opbevares på plads med fast bund som angivet på oversigtskortet afsnit 8.

Døde dyr overdækkes og afhentes af DAKA, i henhold til gældende regler.

Vurdering

Det vurderes at den generelle lovgivning sikre at opbevaring af døde dyr kan ske uden væsentlige gene for omkringboende og risiko for forurening og smittefare.

10.2. Affald

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne. Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler og bekæmpelsesmidler, Klinisk risikoaffald herunder spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Ved genanvendelse af papir og pap kræves det at materialerne er rene. Hovedparten af emballagen har været i kontakt med indholdet, eller der blevet snavset i forbindelse med brugen heraf. Der er således svært at genanvende hovedparten af de emballager som indkøbes til staldanlægget. Affald fra husdyrproduktionen og markbruget afleveres på Nordvest Sortering, hvor affaldet sorteres.

Affaldstype	Håndtering	Bortskaffelse
Brændbart affald	Beholder i kornvogn i aflukket lade	Afleveres på Nordvest Sortering
Rent papir og pap - emballage	Beholder i kornvogn i aflukket lade	Afleveres på Nordvest Sortering
Spraydåser	Opbevares i forrum i egnet beholder	Afleveres på Nordvest Sortering som farligt affald
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Lægemiddelsrester opbevares aflåst egnet beholder. Brugte kanyler opbevares i kanyleboks/plastdunk.	Afleveres i lukket beholder på Nordvest Sortering som farligt affald
Sprøjtemiddelrester og emballage	Opbevares i maskinhus i kemirum	Afleveres på Nordvest Sortering.
Byggeaffald	-	Genbrugsstation/medtages af entreprenør
Lysstofrør	Opbevares i en fast beholder.	Afleveres på Nordvest Sortering.

Spildolie, oliefiltre	Opbevares i egnede beholdere i maskinhus.	Afleveres på Nordvest Sortering eller medtages i forbindelse med servicering af maskiner.
Jern	Maskinhus	Produkthandel
Døde dyr	Døde dyr opbevares overdækket på en plads med fast underlag, som angivet på anlægskortet	DAKA
Husholdningsaffald	Egen container	Dagrenovation

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen opbevarer affald forsvarligt uden risiko for forurening. Det vurderes ligeledes at affaldshåndteringen overholder affaldshierarkiet, således at der er fokus på at nedbringe mængden af affald og genbruge mest muligt ved blandt andet at sortere affald op i rene fraktioner.

10.3. Olie og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Dieselolie opbevares i overjordisk olietank på 5.900 liter. Olietanken er placeret i maskinhus på fast bund. Tankning sker på fast bund.

Fyringsolie opbevares i en overjordisk olietank på 1.200 L. Olietanken er placeret i fyringsrum med fast bund.

Derudover er der et mindre oplag af smøreolie i maskinhuset.

Der findes opsugende materiale som f.eks. kattegrus i maskinhuset til opsugning af evt. spild.

Olieaffald (spildolie)

Spildolie opbevares i en lukket 300 L tromle i maskinhuset i kar og afleveres ved Nordvest Sortering.

Kemikalieforbrug

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af staldanlægget og sprøjtemidler til markbruget.

Rengøringsmidler opbevares i forum.

Sprøjtemidler til brug i marken opbevares i kemirum uden afløb, som angivet på anlægskortet afsnit 8.

Kemiaffald

Det er sjældent, at der er restprodukter. Det tilstræbes at disponere midlerne så restprodukter undgås. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af olie og kemikalieaffald.

Det vurderes at kemikalier opbevares korrekt i kemirum uden risiko for forurening. Derudover vurderes at der ikke er risiko for forurening af jord og vand ved opbevaring af olie i godkendt olietank placeret på fast bund.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

10.4. Energiforbrug

Stuehuset opvarmes med varme fra oliefyr.

I staldene anvendes der el til ventilation, foderkværn, foderblanding, korntørring samt belysning. Derudover anvendes der el til pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder.

Der anvendes dieselolie til evt. opvarmning af stalde og til udtørring af stalde efter vask i vinterhalvåret. Den største andel af forbruget anvendes til ejendommens maskiner.

Der forventes ingen ændringer i energiforbruget i forbindelse med det ansøgte.

Energiforbruget i den nuværende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet.

Det samlede energiforbrug for 2019 inklusive forbrug i privat bolig:

Energikilder	Energiforbrug (Nuværende drift)
Årligt Elforbrug	210.000 kWh
Årligt forbrug af dieselolie til landbrug og maskinstation	50.000 L
Årligt forbrug af fyringsolie til opvarmning	5.000 L

Energiforbrug for den nuværende drift

Vurdering vedr. energi

I slagtegriseproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne ventilation, foderfremstilling, belysning og isolering.

Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys, foder og ventilation.

Energiforbrug kan indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på energiforbruget. Der er ikke udarbejdet en energirapport men det kan være en del af ejendommens miljøledelse.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

10.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra Sillerslev Vandværk. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt overbrusning af dyr og rengøring af stalde, foder- og ventilationsanlæg samt til vask af maskiner og til sprøjtninger i marken.

Forbruget af vand i en slagtegrisestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,559 m³ pr. slagtegris svarende til ca. 3,2 m³ vand/m² produktionsareal. Med 1.658 m² produktionsareal kan vandbehovet opgøres til 5.305 m³ vand. Dertil kommer vand til vask af maskiner og vand i forbindelse med sprøjtninger i marken.

Det aktuelle forbrug af vand opgjort i årsregnskabet for 2019 inklusive forbruget i beboelsen er: 8.000 m³.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Iblødsætning forud for vask
- Dagligt eftersyn af rørføringer til vandvand.
- Integration af drikkeventiler over/i fodertrug.

Spildevand

Der er opsat tagrender på det eksisterende staldanlæg som angivet på nedenstående oversigtsfoto. Tagvand ledes i lukket rørføring (pvc-rør Ø315 fra anlæg til forbi gylletanke) til bæk nord for Staghøj møllevej for nedsivning.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Der er en vaskeplads på 90 m². Vaskevand og regnvand der falder på pladsen ledes til gyllesystem.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler. Drikkenipler er placeret over fodertrug for at opsamle evt. spild.

Vandforbrug kan indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

11. BAT- ammoniak (B9, E1b, E1c)

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringslagre.

Bat kravet indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget. Kravet stilles samlet til hele anlægget. Det betyder at opfyldelsen af det samlede krav kan ske ved integration af teknologi i en del af anlægget hvis det er det mest hensigtsmæssige for husdyrbruget.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten, da gyllekummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok evt. at lukke spalteåbningen). Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde.

For eksisterende stalde hvor krav om Bat er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

For nye stalde vælger ansøger selv hvilke teknologier, der skal integreres i anlægget for at anlægget samlet set lever op til BAT.

Miljøteknologier

Krav til BAT i den eksisterende miljøgodkendelse indgår i nu-driften i husdyrgodkendelse.dk i det omfang teknologierne er optaget på miljøstyrelsens teknologiliste eller på anden måde anerkendt.

I den tidligere godkendelse var der stillet vilkår vedr. fodring. Virkemidlet forbedret fodereffektivitet er nu delvis indbygget i den nye husdyrregulering. Derfor genberegnes BAT-kravet uden foderoptimeringer.

I dette projekt er der ikke integreret teknologi udover de aktuelle staldsystemer.

Opfyldelse af BAT for ammoniak

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3171	433	3604
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3133	433	3566
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	38
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 2	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Aflastning	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Aflastning	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,45	1,40
Stald 1	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,45	1,40

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

BAT-kravet på husdyrbruget er beregnet til 3.602 kg NH₃-N/år. BAT-kravet er overopfyldt med 36 kg idet stald 1 ansøges som et nyt/renoveret staldafsnit. Der tages således udgangspunkt i en ændret gulvtype i stald 1 og aflastningsstald.

Det ansøgte overholder således krav til BAT vedr. ammoniak.

Det bemærkes endvidere, at gulvtypen i stald 1 er fejlsøgt med gulvtypen delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv i tillæg anno 2015 og miljøgodkendelsen fra 2008. Den faktiske gulvtype i stald 1 er delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv. Emissionsfaktoren er 1,9 kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for slagtesvin på 25-49 % fast gulv og 1,4 kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for slagtesvin på 50-75 % fast gulv. Ammoniakudledningen er ved det faktiske anlæg således 360 kg N mindre end ved det ansøgte anlæg. (720 m² produktionsareal x 1,9 NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år - 720 m² produktionsareal x 1,4 NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år = 360 kg N) Ansøgningen tager udgangspunkt i den faktiske gulvtype.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

I eksisterende stalde, hvor der ikke foretages renoveringer eller ændringer i staldsystemet, stilles der ikke krav om ammoniakreducerende teknikker, da det vil være uforholdsmæssigt dyrt at integrere i forhold til den effekt der vil kunne opnås.

Stald 1 ansøges som ny/renoveret stald og BAT-kravet er overholdt med valg af gulvtypen 25-49 % fast gulv.

Det vurderes at BAT-kravet er opfyldt for alle staldafsnit.

12. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

13. Risici for større ulykker eller katastrofer (E1c)

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

Derudover vurderes det at den generelle lovgivning har indarbejdet risici for større ulykker og katastrofer, således der ikke sket utilsigtet forurening af det omkringliggende miljø.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som anviser flugtveje, samt hovedafbryder til strøm og vand. Det vurderes, derfor at brand ikke udgør fare for det omkringliggende miljø.

Det vurderes således at projektet ikke er sårbart i forhold til ulykker eller større katastrofer.

14. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og evt. bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Risikoen for påvirkning af jordarealer fra selve anlægget kan primært sættes i forbindelse med opbevaring og håndtering af evt. olier og kemikalier. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 10.4 og vil derfor ikke blive beskrevet yderligere her. Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da stalde, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer.

Vand herunder grund- og overfladevand

Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 10.5.

Gyllebeholderne kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol. Gyllebeholderne er imidlertid placeret under 100 meter fra vandløb. Derfor er der etableret gyllealarm på beholderne. Det vurderes at krav om beholderkontrol kombineret med gyllealarm sikre, at der ikke sker utilsigtede påvirkning af grund- og overfladevand.

Der er desuden udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et evt. utilsigtet udslip håndteres bedst muligt i forhold til at mindske påvirkningen af vandmiljøet.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 6 og 8. Klimaet påvirkes primært gennem energiforbrug og

transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (8.2) og afsnittet vedr. energi (10.4).

Vurdering

Da stalde, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, er det vurderingen, at der ved normal drift ikke kan ske udsivning af næringsstoffer fra anlægget. Opbevaring af olie og kemikalier sker desuden på en måde, som reducerer risikoen for forurening af jord og vand. Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderne eller evt. brand, foreskriver beredskabsplanen hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

15. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Det er således det erhverv i Danmark som er mest reguleret og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødning middel.

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

16. Alternative løsninger (E1d, F2, F3)

Godkendelsen søges, da der er ønske om at overgå til ny stipladsmodel med flexgrupper. Der opføres ikke nyt byggeri og der er ikke alternativer til det ansøgte foruden 0-alternativ.

I eksisterende stalde, hvor der ikke foretages renoveringer eller ændringer i staldsystemet, stilles der ikke krav om ammoniakreducerende teknikker, da det vil være uforholdsmæssigt dyrt at integrere i forhold til den effekt der vil kunne opnås. Der er derfor ikke alternativer til overholdelse af BAT-krav.

0-alternativ vil være uændret produktion i henhold til eksisterende godkendelse med fejlsøgte staldgulve i dele af anlægget.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides. En anden udfordring er at slagtevægten løbende ændres, hvilket betyder at der er behov for at have en godkendelse som ikke fastsætter afgangsvægt på slagtegrise. Tilpasningen af dyreholdet og mulighed for at justere på vægtgrænserne er derfor erhvervsmæssig nødvendig.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

17. BAT: Råvarer, energi og vand (C2)

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**

BAT (Bedst anvendelige teknologi) er beskrevet i de enkelte underafsnit. Hver af følgende punkter er behandlet særskilt andre steder i dette dokument.

En del af kravene i produktionsstandarderne for svineproduktion betegnes som BAT. Eks. at tilse at mekanisk udstyr såsom vandsystemet, ventilationssystemet og fodersystemet fungerer optimalt. Derudover skal der udarbejdes et miljøledelsesprogram for ejendommen ved udnyttelse af denne godkendelse.

17.1. BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Ansøger bestræber sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

De væsentligste råvarer i forbindelse med svineproduktion er korn, hestebønner, sojaskrå, roepiller, mineraler og fiskemel samt vand.

Det er BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successivt foder (fasefodring) med lavere samlet råprotein- og fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

Fodermidler opbevares i lukkede fodersiloer.

Foderforbruget (norm) er 213 kg pr produceret slagtesvin. Foderforbruget er således samlet knap 1.973 tons ved en produktion på 9.261 slagtesvin.

Husdyrbrugets foderforbrug skønnes at være uændret med det ansøgte projekt.

17.2. BAT-Energi

BAT og energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

17.3. BAT-Vand

BAT og vandforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til vandforbrug.

17.4. Management og forholdet til BAT-konklusionen

EU-Kommissionen vedtog den 15. februar 2017 nye BAT-konklusioner som gælder for IE-Brug.

En del af EU's BAT-krav til IE-brug er allerede implementeret i den generelle lovgivning som gælder for alle husdyrbrug. Derudover er krav, som kun gælder IE-brug integreret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17. Særreglerne til IE-brug omfatter følgende krav:

Miljøledelsessystem

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav der er nævnt ovenfor.

Det pågældende brug vil have krav om et miljøledelsessystem ved godkendelse af ansøgningen, da miljøledelsessystemet skal foreligge ved ibrugtagning af den nye godkendelse.

Krav om oplæring af evt. personale hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, vedr. ovenstående forhold. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Miljøstyrelsen har meldt ud at de vil komme med en vejledning omkring dette. Krav til oplæring er kun gældende for ejendomme hvor der er ansatte til at udføre arbejdet. Det gælder både ved ansatte i stalden og i marken.

Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer på ejendommen, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder) minimum 1 gang årligt.
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.
- 9) Udarbejdelse af beredskabsplan.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt. I henhold til Danish Produktstandard skal alt automatiseret eller mekanisk udstyr efterses mindst en gang om dagen, hvilket omfatter hovedparten af punkterne.

Gyllekølingsanlægget serviceres årligt.

Derudover er der lavet en beredskabsplan for ejendommen.

Krav til fodring

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder

Fodring er beskrevet i afsnit 17.1

Krav om energieffektiv belysning

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement. Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i fem år og disse skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Anlægget opgraderes løbende i forhold til belysning.

Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Der er overbrusning i anlægget, hvilket binder støv.

Årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene.

IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. marts indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

Udbringning og opbevaring af husdyrgødning: Generel lovgivning anses som BAT og er derfor ikke uddybet nærmere.

18. Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Der vil blive gennemført en rengøring af anlægget samt tømning af gyllekanalerne, så der ikke forekommer forurening herfra. Oplag af foder, hjælpestoffer mv. vil blive bortskaffet.

Gylletanken tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen. Den vil den blive tømt i henhold til generel lovgivning.

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre at husdyrbruget ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter.

Senest 4 uger efter driftsophør anmeldes dette til kommunen.

19. Konklusion

Der søges om godkendelse efter ny stipladsmodel med flexgrupper uden at der foretages ændringer i anlægget. Godkendelsen vil således være udnyttet i det øjeblik den meddeles. Der ændres ikke på eksisterende svinestalde.

Ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages miljøkonsekvensberegninger i forhold til lugt og ammoniak. Beregningerne viser at emissionerne vedr. lugt og ammoniak overholder afskæringskriterierne.

Gulvtypen i stald 1 er fejlsøgt med gulvtypen delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv i tillæg anno 2015 og miljøgodkendelsen fra 2008. Den faktiske gulvtype i stald 1 er delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv. Tilsvarende er der fejlsøgt med gulvtypen fulddrænet gulv i aflastningsstalden. En del af gulvprofilen er delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv. Ammoniakudledningen fra det faktiske/ansøgte anlæg 392,4 kg N mindre end ammoniakudledningen fra det godkendte anlæg. BAT-kravet er endvidere overopfyldt med 38 kg N/år.

Lys, støv og støj er uændret i forhold til nuværende produktion og vurderes ikke at indvirke væsentligt på det omkringliggende miljø.

Der forventes ikke et væsentligt ændret forbrug af foder, vand og energi i forhold til det nuværende produktionsomfang. Og der forventes ikke en øget produktion af typen eller mængden af affald der skal opbevares og bortskaffes.

Det vurderes at husdyrproduktionen hverken med nuværende tilladelse eller med en godkendelse til det ansøgte vil få utilsigtet miljømæssige konsekvenser.